

Co-funded by
the European Union

EUROPA
NOSTRA

LEHDISTÖTIEDOTE

(epävirallinen käännös englannista)

EMBARGO 12. KESÄKUUTA 2025 klo 12.00 CEST

Euroopan kulttuuriperintöpalkinto / Europa Nostra -palkinto 2025 ”Itämeren hylkyjen 3D-ontologia” (Suomi)

Bryssel / Haag, 12. kesäkuuta 2025

Euroopan komissio ja [Europa Nostra](#) julkistivat [tänään](#) Euroopan unionin **Luova Eurooppa** -ohjelmasta [osarahoitettujen](#) Euroopan kulttuuriperintöpalkintojen / Europa Nostra Awards -palkintojen vuoden 2025 voittajat. Tänä vuonna Euroopan arvostetuin kulttuuriperintöpalkinto myönnetään **30 erinomaiselle voittajalle 24 maasta** eri puolilta Eurooppaa (*katso koko luettelo alta*).

Tämän vuoden voittajien joukossa on suomalainen **Baltic Sea 3D Wrecksite Ontology** -hanke, joka on tuottanut maailman laajimman julkisen kokoelman historiallisia hylkyjä esittäviä fotogrammetrisiä 3D-malleja. Meriarkeologisen seuran vapaaehtoisten vetämä hanke tarjoaa avoimen pääsyn hylkyjen kolmiulotteisiin digitaalisiin kaksosiin ja edistää tietoisuutta kulttuuriperinnöstä, tieteellistä tutkimusta ja kestävää sukeltamista Suomessa ja maailmalla.

Kulttuuriperinnön tukijoita ja harrastajia kannustetaan nyt [äänestämään verkossa](#) **päättääkseen, kuka voittaa Public Choice Award 2025 -palkinnon**, joka on oikeutettu saamaan 10 000 euron rahapalkinnon. Äänestää voi 12. syyskuuta asti.

Voittajat valitsi [palkintolautakunta](#), johon kuului 11 kulttuuriperintöasiantuntijaa eri puolilta Eurooppaa, sen jälkeen, kun [valintalautakunnat](#) olivat arvioineet hakemukset. Tämän vuoden palkintoihin osallistui yhteensä 251 hakemusta organisaatioilta ja yksityishenkilöiltä 41 Euroopan maasta.

Sukupolvien välisestä oikeudenmukaisuudesta, nuoriso-, kulttuuri- ja urheiluasioista vastaava komissaari Glenn Micallef totesi: *"Euroopan kulttuuriperintöpalkinnot / Europa Nostra -palkinnot antavat meille mahdollisuuden arvostaa kulttuuriperintöä Euroopassa. Tämän vuoden voittajat esittelevät jatkuvia ponnisteluja rikkaan kulttuuriperintömme turvaamiseksi ja edistämiseksi tuleville sukupolville. Onnittelut voittajille heidän erinomaisista saavutuksistaan ja arvokkaasta panoksestaan."*

Maailmankuulu mezzosopraano ja Europa Nostran puheenjohtaja Cecilia Bartoli totesi: *"Onnittelen lämpimästi tämän vuoden European Heritage Awards / Europa Nostra Awards -palkinnon voittajia heidän ansaitusta tunnustuksestaan. Nämä inspiroivat aloitteet osoittavat, miten kulttuuriperintö voi olla voimakas myönteisen muutoksen voima Euroopassa – se vahvistaa yhteisöjä, tukee hyvinvointia, ruokkii luovuutta ja edistää taloudellista selviytymiskykyä. Kulttuuriperintö yhdistää ihmisiä yli sukupolvien ja rajojen. Se tuo Euroopan kansalaiset lähemmäs toisiinsa, joita yhdistää rikas moninaisuutemme. Se tuo kauneutta ja merkitystä jokapäiväiseen elämäämme ja osoittaa, kuinka se voi auttaa muokkaamaan kestävämpää ja osallistavampaa tulevaisuutta."*

Voittajia juhliitaan **vuoden 2025 Euroopan kulttuuriperintöpalkintojen seremoniassa 13. lokakuuta** Flageyssa, ikonisessa art deco -rakennuksessa **Brysselissä**, Belgiassa. Korkean profiilin tapahtumaan osallistuvat Euroopan komission jäsen **Glenn Micallef** ja Europa Nostran pääjohtaja **Hermann Parzinger**. Seremoniassa julkistetaan Grand Prix -palkinnon saajat ja yleisöpalkinnon voittaja, jotka valitaan tämän vuoden European Heritage Awards / Europa Nostra Awards -palkinnon voittajien joukosta ja joista kukin saa 10 000 euron palkinnon. Seremonia on Brysselissä 12.–14. lokakuuta järjestettävän [Euroopan kulttuuriperintöhuippukokouksen 2025](#) kohokohta. Monimutkaisessa geopoliittisessa kontekstissa huippukokous tarjoaa myös oikea-aikaisen tilaisuuden antaa näkyvyyttä ja vastakaikua Euroopan unionin tulevalle kulttuurikompassille ja puolustaa kulttuuriperinnön poliittista, yhteiskunnallista, ympäristöllistä ja taloudellista arvoa Euroopan tulevaisuudelle. Huippukokouksen järjestää Europa Nostra, ja sitä rahoittaa Euroopan unioni.

Itämeren 3D-hylkyontologia, Suomi

Suomen meriarkeologisen seuran ([MAS.Fi](https://www.mas.fi)) aloitteesta Itämeren hylkyjen 3D-ontologia -hanke on luonut maailman laajimman julkisen kokoelman historiallisia hylkyjä esittäviä fotogrammetrisiä 3D-malleja. Lähes 200 täysin dokumentoitua ja radiohiiliajoitettua hylkyä sisältävä kokoelma tarjoaa uusia näkemyksiä Eurooppaa muovanneesta kaudasta, taloudesta ja liikkuvuudesta – Itämeren toimiessa yhteisenä talousalueena.

MAS.Fi on Unescon akkreditoima kansalaisjärjestö, joka on omistautunut vedenalaisen kulttuuriperinnön suojeluun sekä noudattaa tiukasti avoimen tieteen ja avoimen datan periaatteita. Kaikki tutkimustiedot, laboratorioanalyysit ja niistä saadut tulokset on asetettu vapaasti saataville ei-kaupalliseen käyttöön seuran tutkimusportaalien kautta. Lisäksi yhdistys kannustaa aktiivisesti yleisöä vuorovaikutukseen näiden mallien kanssa tarjoamalla mahdollisuuden tulostaa 3D-jäljennöksiä tai muokata niitä luovasti avoimin lisensointiehdoin.

Vuonna 2019 aloitetusta hankkeesta on nopeasti tullut keskeinen osa Suomen meriarkeologista koulutusta, tutkimusta ja kulttuuriperintötyötä. MAS.Fi järjestää vedenalaisen arkeologian kenttätutkimus- ja tekee valtaosan vuosittaisista meriarkeologisista kenttätutkimuksista Suomessa. Seuran vapaaehtoiset tekevät suurimman osan kenttätutkimuksesta, mukaan lukien laajat vedenalaiset tutkimukset ja olennaisen suojelutiedon raportoinnin kansallisille kulttuuriperintöviranomaisille.

Seuran tutkimustiimi on osallistunut myös metodologiseen innovointiin. Uusi poraustekniikka kehitettiin vedenalaisen dendrokronologisen näytteenoton mahdollistamiseksi – aiemmin mahdottomana pidetty menetelmä – mikä parantaa merkittävästi vedenalaisten puuhylkyjen ajoituksen tarkkuutta. Kaksi seuran perustamaa hylkypuistoa osoittavat niin ikään yhteiskunnallisesti innovatiivista lähestymistapaa toimintaan. Vuonna 2018 avatussa Porkkalan hylkypuistossa ja vuonna 2024 avatussa Saaristomeren hylkypuistossa on opastettuja sukellusreittejä, jotka vähentävät ihmisen vaikutusta herkkiin vedenalaisiin kohteisiin. Nämä puistot lisäävät samanaikaisesti virkistyskulttuurin ymmärrystä ja arvostusta meriarkeologiasta paikan päällä olevien ohjausköysien ja kylttien sekä hylkyjen digitaalisten kaksosten avulla.

MAS.Fi järjestää vuosittain myös julkisia näyttelyitä ja tapahtumia. Koulutus, mukaan lukien hybridiyleisöluennot ja koulukeskeiset ohjelmat, tavoittaa tuhansia kansalaisia vuosittain.

Ympäristövastuu on olennainen osa seuran toimintaa. Kenttätutkimukset suunnitellaan huolellisesti ekologisten vaikutusten minimoimiseksi, ja niissä käytetään hitaasti liikkuvia aluksia, maavoimanlähteitä, koordinoitua kimpapakyytejä ja ympäristötietoisia ruokahuoltoja. Lisäksi yhdistys osallistuu säännöllisesti merten monimuotoisuuden seurantaan ja rannikoiden puhdistustoimiin.

[Itämeren 3D-hylkypaikkaontologian](#) kansainvälinen merkitys ulottuu Suomen ulkopuolelle. MAS.Fi on tunnistanut Euroopan merikaupan historiallisen kytköksen ja tehnyt yhteistyötä Unescon kanssa hankkeen mukauttamiseksi muihin Itämeren maihin. Kansainvälisten seminaarien, konferenssien ja aktiivisen levittämisen kautta MAS.Fi on vakiinnuttanut asemansa yhtenä meriarkeologisen tutkimuksen johtavista äänistä - kaikki tämä vapaaehtoisten johdolla.

"Tämä hanke vangitsee Itämeren ylikansallista ja kulttuurienvälistä historiaa. Se on kehitetty asiantuntijoiden avustuksella, ja sen on toteuttanut kokonaan vapaaehtoiset, mukaan lukien kuurojen yhteisön jäsenet", palkintolautakunta kommentoi.

"Baltic Sea 3D Wrecksite Ontology -hanke osoittaa vahvaa sitoutumista avoimen tieteen menetelmiin, integroimalla suuren määrän digitaalisia kaksosia koulutus- ja tieteellisiin viitekehyksiin", tuomaristo korosti.

Yhteyshenkilö: Markku Luoto, puheenjohtaja
| Suomen meriarkeologinen seura | puheenjohtaja@mas.fi | <https://www.mas.fi/>

Euroopan kulttuuriperintöpalkinnon / Europa Nostra Awards 2025 -palkinnon voittajat¹

Kategoriat Suojelu ja mukautuva uudelleenkäyttö

[Pyhän Mauritiuksen kirkon tornikatto, Spitz an der Donau, ITÄVALTA](#)
[Antwerpenin kaupungintalo, BELGIA](#)
[Hôtel Solvay, Bryssel, BELGIA](#)
[Nikosian vanhat kunnalliset markkinat, KYPROS](#)
[Kambones 1615 historiallinen talo, Naxos, KREIKKA](#)
[EC1 Łódź - Kulttuurikaupunkikompleksi, PUOLA](#)
[Penichen linnoitus - Kansallinen vastarinnan ja vapauden museo, PORTUGALI](#)
[Puerta de Alcalá, Madrid, ESPANJA](#)

Kategoria Tutkimus

[Perintöpuut-hanke, BELGIA](#)
[Odeuropa, ALANKOMAAT / RANSKA / SAKSA / ITALIA / SLOVENIA / YHDISTYNYT KUNINGASKUNTA](#)
[Jäätikköarkeologian ohjelma - Jään salaisuudet, NORJA](#)
[IS-LE: Islamic Legacy, ESPANJASSA koordinoitu yleiseurooppalainen hanke](#)

Kategoria Koulutus, koulutus ja taidot

[Euroopan kulttuuriperinnön vapaaehtoisohjelma, SAKSA](#)
["Saber Fazer" -ohjelma, PORTUGALI](#)
[ASTRA Center for Activities and Regional Resources, Sibiu, ROMANIA](#)
[Pro Monumenta - Muistomerkkien ennaltaehkäisevä huolto, SLOVAKIA](#)

Kategoria: Kansalaisten sitoutuminen ja tietoisuuden lisääminen

[Bedechkan suojelemisen taito, Stara Zagora, BULGARIA](#)
[Itämeren 3D-hylkypaikan ontologia, SUOMI](#)
[Notre-Dame de Paris Restoration Outreach, RANSKA](#)
[Lahjoituskampanja "Ukrainan kulttuurilla ei ole puolustuskeinoja", LIETTUA / UKRAINA](#)
[Małopolskan kulttuuriperintöpäivät, PUOLA](#)
[Almalaguês - Tulevaisuuden kutominen ajan kudelmasta, Coimbra, PORTUGALI](#)
[Siilin koti - Paremman maailman keksiminen, SERBIA](#)
[Casa Batlló: Neurodiversiteetin integrointi maailmanperintöön, Barcelona, ESPANJA](#)
[All Together -festivaali, Kiova, UKRAINA](#)

Kategoria Heritage Champions

[Prof. em. Peter Latz, SAKSA](#)
[Inge Bisgaard, GRÖNLANTI / TANSKA](#)

Europa Nostra Awards 2025 -palkinnon voittajat

Tämän vuoden voittajista kolme tulee maista, jotka eivät ole sidoksissa Euroopan unionin [Luova Eurooppa](#) -ohjelmaan. Voittajat saavat Europa Nostra Awards -palkinnon, joka on osoitus järjestön sitoutumisesta kulttuuriperinnön huippuosaamisen tunnustamiseen kaikissa Euroopan neuvoston maissa.

[The Camellia House, Wentworth Woodhouse, YHDISTYNYT KUNINGASKUNTA](#) (Luokka Konservointi ja mukautuva uudelleenkäyttö)
[Pyhän Pietarin kankaan taide- ja käsityökoulu Vatikaanissa, Pyhä istuin](#) (Kategoria Koulutus, koulutus ja taidot)
[Varvara Buzilă, MOLDOVA](#) (Luokan Heritage Champions)

¹ Voittajat on lueteltu aakkosjärjestyksessä maittain

Kulttuuriperintöön liittyvän huippuosaamisen esittely Euroopassa vuodesta 2002 lähtien

Euroopan komissio perusti [Euroopan kulttuuriperintöpalkinnot / Europa Nostra Awards -palkinnot](#) vuonna 2002, ja Europa Nostra on siitä lähtien järjestänyt niitä. Palkinnot ovat jo 23 vuoden ajan olleet keskeinen väline, jolla tunnustetaan ja edistetään kulttuuriperinnön moninaisia arvoja Euroopan kulttuurille, yhteiskunnalle, taloudelle ja ympäristölle.

Palkinnot ovat tuoneet esiin ja levittäneet kulttuuriperinnön huippuosaamista ja parhaita käytäntöjä Euroopassa, kannustaneet rajat ylittävään tiedonvaihtoon ja yhdistäneet kulttuuriperinnön sidosryhmiä laajemmissa verkostoissa. Palkinnot ovat tuoneet voittajille merkittäviä etuja, kuten suurempaa (kansainvälistä) näkyvyyttä, lisärahoitusta ja lisääntyneitä kävijämääriä. Lisäksi palkinnot ovat edistäneet sitä, että Euroopan kansalaiset huolehtivat enemmän yhteisestä perinnöstämme. Lisätietoja palkinnoista on palkintojen [verkkosivustolla](#).

Vuoden 2026 palkintojen haku on auki. Käy www.europeanheritageawards.eu saadaksesi lisätietoja ja lähetä hakemuksesi verkossa 9. syyskuuta 2025 mennessä.

LEHDISTÖN YHTEYSTIEDOT

EUROPA NOSTRA

Elena Bianchi, palkintojen ohjelmapäällikköeb@europa-nostra.org,

+31 6 26 89 30 72

Joana Pinheiro, viestintäneuvonantaja

jp@europanostra.org

+31 6 34 36 59 85

EUROOPAN KOMISSIO

Eva Hrnčirovaeva.hrnčirova@ec.europa.eu

+32 2 298 84 33

LISÄTIETOJA

[Lehdistötiedote eri kielillä](#)

Jokaisesta palkinnon voittajasta:

[Tietoa ja tuomariston kommentteja](#)

[Videot](#) (korkealla resoluutiolla)

[Valokuvat ja e-bannerit](#) (korkealla resoluutiolla)

[Luova Eurooppa -sivusto](#)

Tausta

Europa Nostra

[Europa Nostra](#) on kansalaisyhteiskunnan eurooppalainen äänitorvi, joka on sitoutunut suojelemaan ja edistämään kulttuuri- ja luonnonperintöä. Se on kulttuuriperintöä harjoittavien kansalaisjärjestöjen yleiseurooppalainen liitto, jota tukee laaja julkisten elinten, yksityisten yritysten ja yksityishenkilöiden verkosto, joka kattaa yli 40 maata. Se on Euroopan suurin ja edustavin kulttuuriperintöverkosto, jolla on läheiset suhteet Euroopan unioniin, Euroopan neuvostoon, Unescoon ja muihin kansainvälisiin elimiin. Vuonna 1963 perustettu Europa Nostra juhli 60-vuotista taivaltaansa vuonna 2023.

Europa Nostra kampanjoi Euroopan uhanalaisten muistomerkkien, kohteiden ja maisemien pelastamiseksi erityisesti [7 uhanalaisinta -ohjelman](#) avulla. Se juhlistaa ja levittää huippuosaamista [European Heritage Awards / Europa Nostra Awards -palkintojen](#) kautta. Europa Nostra osallistuu aktiivisesti kulttuuriperintöön liittyvien eurooppalaisten strategioiden ja politiikkojen määrittelyyn ja täytäntöönpanoon käymällä osallistavaa vuoropuhelua EU:n toimielinten kanssa ja koordinoimalla [Euroopan kulttuuriperintöallianssia](#).

Europa Nostra on johtanut eurooppalaista konsortiota, jonka Euroopan komissio valitsi toteuttamaan [European Heritage Hub](#) -pilottihanketta (2023–2025). Se on myös Euroopan komission kehittämän [Uusi eurooppalainen Bauhaus](#) -aloitteen kumppani ja Climate Heritage Network -verkoston johtava eurooppalainen jäsen ja tukija.

Luova Eurooppa -ohjelma

[Luova Eurooppa](#) on Euroopan unionin lippulaivaohjelma, jolla tuetaan kaikkia kulttuurialoja ja luovia toimialoja, myös kulttuuriperintöä, jotta ne voivat lisätä panostaan Euroopan yhteiskuntaan, talouteen ja elinympäristöön. Ohjelmasta tuetaan 2,4 miljardin euron määrärahat vuosiksi 2021–2027, ja sillä tuetaan kulttuuriperinnön, esittävien taiteiden, kuvataiteen, monialaisten taiteiden, kustannustoiminnan, elokuvien, television, musiikin ja videopelien alan organisaatioita sekä kymmeniä tuhansia taiteilijoita, kulttuurin ja audiovisuaalialan ammattilaisia.